

Ladda säkert?

”Funderar du på elcykel ? Hur laddar vi på ett säkert sätt, och hur ska vi agera vid en eventuell brand?”

SVAR/ Elcyklar och elsparkcyklar drivs av litiumjonbatterier, precis som många andra av dagens elektronikprylar. Litiumjonbatterier är säkra om de behandlas på rätt sätt. Om de däremot utsätts för mekanisk påverkan, överladdning eller för höga temperaturer kan det orsaka termisk rusning i batteriet, vilket i värsta fall kan leda till brand och explosion där den giftiga gasen vätefluorid frigörs. Anledningen till litiumjonbatteriets kraftfulla reaktioner är främst dess höga energitäthet, men också att litiumjoncellen innehåller en elektrolyt som består av brandfarliga organiska lösningsmedel.

Både för företag och i hemmet är det bra att inventera och dokumentera var och i vilken teknisk utrustning det förekommer laddningsbara batterier – exempelvis mobiltelefoner, bärbara datorer, larmutrustning, elcyklar och elbilar. Utse en eller flera personer som ansvarar för att dokumentationen upprätthålls och uppdateras då ny införskaffas och befintlig avskaffas. Kontrollera den laddningsbara utrustningen när det systematiska brandskyddsarbetet, SBA, utförs genom att leta efter synliga skador på kablage och batteri. Sätt också rutiner för när och var ni laddar, ladda inte på natten eller när ni är borta.

För elcyklar och liknande produkter, som har något större batterier än exempelvis mobiltelefoner, bör ni ha speciella utrymmen där laddning är tillåten. Det ska vara torra icke brandfarliga utrymmen där det inte förekommer brännbart material. Om möjligt, placera laddepåer mot ena sidan av en byggnad och inte mitt i för att minska rökgasspridningen vid en eventuell brand. Tänk också på placeringen med hänsyn tagen till andra närliggande verksamheter. Kom ihåg att underrätta räddningstjänsten i er kommun om var i byggnaden det förekommer eventuella laddepåer och elfordon, och informera dem om ni gör några förändringar. Ni kan med fördel också upprätta en ritning eller skyltning med placering i anslutning till entrén eller vid brandförsvarstablån om det finns en sådan.

Om en elcykel eller annan laddningsbar produkt börjar brinna ska ni följa den traditionella ordningen: rädda, varna, larma, släck. Att själv släcka en brand som pågår i ett litiumjonbatteri är näst intill omöjligt, men man kan förhindra att brandspridningen eskalerar internt mellan batteriets celler genom att kyla med stora mängder vatten. Observera att man aldrig får utsätta sig själv och andra för fara vid ett sådant ingripande. Skapa en rutin genom att öva på olika scenarier med batteribrand då ni utför ert SBA och se till att all personal får medverka.

Joakim Jonsson, expert el, Brandskyddsföreningen

